

შპს ელიტური სკოლის „გორდა“

უსაფრთხოებისა და საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის წესი და პირობები

თავი I. ზოგადი დებულებები

მუხლი 1. რეგულირების სფერო და მიზანი

1. უსაფრთხოებისა და საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის წესი და პირობები (შემდგომში – წესი) შემუშავებულია „ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებაში უსაფრთხოებისა და საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის წესისა და პირობების დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის მინისტრის 2019 წლის 29 იანვრის N06/ნ ბრძანების შესაბამისად და ადგენს შპს ელიტური სკოლა „გორდას“ (შემდგომში – სკოლა) სასკოლო დროს უსაფრთხოებისა და საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის მიზნით განსახორციელებელ პრევენციულ და უსაფრთხოებისა და საზოგადოებრივი წესრიგის დარღვევის დროს განსახორციელებელ ღონისძიებებს;
2. წესის მიზანია:
  - ა. ბავშვთა უფლებების დაცვა და ბავშვთა საუკეთესო ინტერესების გათვალისწინება;
  - ბ. სკოლის ტერიტორიაზე სასკოლო დროს უსაფრთხოებისა და საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის მიზნით პრევენციული ღონისძიებების განხორციელება;
  - გ. სკოლის ტერიტორიაზე სასკოლო დროს უსაფრთხოებისა და საზოგადოებრივი წესრიგის დარღვევაზე ეფექტური რეაგირება;
  - დ. უსაფრთხო სასკოლო გარემოს უზრუნველყოფა;
  - ე. სკოლის სტრუქტურული ერთეულების კოორდინირებული მოქმედების ხელშეწყობა.

მუხლი 2. უსაფრთხოებისა და საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის მექანიზმები

1. სკოლა ქმნის მოსწავლეების, მასწავლებლებისა და თანამშრომლების სიცოცხლისა და ჯანმრთელობისათვის უსაფრთხო გარემოს.
2. უსაფრთხოებისა და საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვისთვის სკოლა :
  - 2.1. ახორციელებს პრევენციულ ღონისძიებებს;
  - 2.2. უსაფრთხოებისა და საზოგადოებრივი წესრიგის დარღვევისას უზრუნველყოფს შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელებას;
3. სასკოლო პროცესის მიმდინარეობისას საზოგადოებრივი წესრიგისა და დისციპლინის დაცვაზე პასუხისმგებელი პირები არიან სკოლის დირექცია და დაცვის თანამშრომლები;
4. უსაფრთხოებისა და საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის უზრუნველყოფის მიზნით, სკოლაში განთავსებულია ხანძარსაწინააღმდეგო ინვენტარი და ევაკუაციის გეგმა ყველა სართულზე.

თავი II. უსაფრთხოებისა და საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის მიზნით განსახორციელებელი პრევენციული ღონისძიებები

მუხლი 3. ინფორმირებულობის უზრუნველყოფა

1. ინფორმირებულობის უზრუნველყოფის მიზნით, სკოლის შენობაში თვალსაჩინო ადგილას განთავსებულია:
  - ა) საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – საზოგადოებრივი უსაფრთხოების მართვის ცენტრი „112“-ის ცხელი ხაზის ნომერი – 112 (შემდგომ – 112);
  - ბ) საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს ნომერი – 2 200 220;

გ) უფლებამოსილი პირის მობილური ტელეფონის სამსახურებრივი ნომერი;

დ) საქართველოს სახალხო დამცველის ცხელი ხაზის ნომერი – 598 08 30 06, 1481.

2. სკოლა ვალდებულია, სასწავლო წლის დაწყებიდან არაუგვიანეს 10 დღისა, მოსწავლეებსა და მათ კანონიერ წარმომადგენლებს საინფორმაციო ხასიათის შეხვედრების საშუალებით მიაწოდოს ინფორმაცია ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული პირების/უწყებების ნომრების, ფუნქციებისა და მნიშვნელობის შესახებ.

მუხლი 4. მოსწავლეთა უფლებებისა და წესების გაცნობა

1. სკოლის ადმინისტრაციის წარმომადგენლები სასწავლო წლის განმავლობაში მოსწავლეებს აცნობენ სკოლის საგანგებო სიტუაცებზე რეაგირების გეგმას, უფლებებსა და წესებს;
2. მოსწავლეებისათვის მოსწავლის უფლებებისა და წესების გაცნობა შესაძლებელია განხორციელდეს მისი ვიზუალიზაციით, სახელოვნებო/შემოქმედებითი მიდგომების გამოყენებით და სხვა ღონისძიების ორგანიზების სახით.

მუხლი 5. ფსიქოლოგიური დახმარების მიღება

1. მოსწავლეებს, სკოლის ადმინისტრაციის წარმომადგენლებს ან/და მასწავლებლებს ფსიქოლოგიური დახმარების მიღება შეუძლიათ სკოლის ფსიქოლოგთან.
2. ფსიქოლოგიური დახმარების ფარგლებში ფსიქოლოგი მოსწავლეს, სკოლის ადმინისტრაციის წარმომადგენელსა და მასწავლებელს უწევს კონსულტაციას პრობლემების შესაძლო გადაჭრის გზებთან დაკავშირებით, ამასთან იმ შემთხვევაში, თუ აუცილებელია პრობლემის გადაჭრის მიზნით ფსიქოლოგიური მომსახურების მიღება, უწევს კონსულტაციას ფსიქოლოგიური მომსახურების მიღების გზებთან დაკავშირებით და უხსნის აღნიშნული სერვისის მნიშვნელობას.

მუხლი 6. საგანმანათლებლო-საინფორმაციო ხასიათის ღონისძიებები

1. სკოლა სასწავლო წლის განმავლობაში სულ მცირე ორჯერ აწარმოებს მოსწავლეებისთვის საგანმანათლებლო-საინფორმაციო კამპანიას:
  - ა. ძალადობისა და ოჯახში ძალადობის წინააღმდეგ;
  - ბ. დისკრიმინაციის წინააღმდეგ;
  - გ. ბულინგისა და კიბერბულინგის წინააღმდეგ;
  - დ. ჯანსაღი ცხოვრების წესის პოპულარიზაციასთან დაკავშირებით.
2. მოსწავლეებისათვის საგანმანათლებლო-საინფორმაციო კამპანიას სკოლა აწარმოებს ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებულ საკითხებზე:
  - ა. დისკუსიების/დებატების მოწყობით;
  - ბ. საკლასო/სასკოლო ესეების კონკურსის გამართვით;
  - გ. საკლასო/სასკოლო ნახატების კონკურსის გამართვით;
  - დ. სპორტული შეჯიბრებების ორგანიზებით;
  - ე. საკლასო/სასკოლო თეატრალური წარმოდგენების გამართვით;
  - ვ. ფილმების/ვიდეორგოლების ჩვენებით;
  - ზ. როლური თამაშების გამართვით;

- თ. სხვადასხვა ხასიათის კვირეულების მოწყობით (მაგ: დისკრიმინაციის წინააღმდეგ ბრძოლის კვირეული);
  - ი. უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების ფსიქოლოგიის/სამართლის/სოციალური მუშაობის მიმართულების ბაკალავრიატის დამამთავრებელი კურსის სტუდენტების ან/და მაგისტრანტებისა და მოსწავლეების შეხვედრების ორგანიზებით;
  - კ. შესაბამის საკითხებზე მომუშავე სპეციალისტებთან მოსწავლეების შეხვედრების ორგანიზებით და სხვა;
3. სკოლა სასწავლო წლის განმავლობაში სულ მცირე ერთხელ აწარმოებს მოსწავლის კანონიერ წარმომადგენლებთან საგანმანათლებლო-საინფორმაციო ხასიათის ღონისძიებებს ისეთ საკითხებზე, როგორცაა:
- ა. მშობლის როლი ბავშვის განათლებაში და აღზრდაში;
  - ბ. შვილთან ეფექტური კომუნიკაცია;
  - გ. ძალადობა (მათ შორის ნაადრევი ქორწინება) და მისი გავლენა ბავშვის ფსიქოლოგიაზე;
  - დ. ოჯახში ძალადობა და მისი გავლენა ბავშვის ფსიქოლოგიაზე;
  - ე. ბულინგი, კიბერბულინგი და მათი გავლენა ბავშვის ფსიქოლოგიაზე;
  - ვ. ჯანსაღი ცხოვრების წესი;
  - ზ. სხვა საკითხები, რომლებიც უზრუნველყოფს კანონიერი წარმომადგენლის ჩართულობის ამძღვრებას მოსწავლის სასკოლო ცხოვრებაში.

მუხლი 7. სკოლის დირექტორის უფლებამოსილებები და ვალდებულებები

1. სკოლის დირექტორი ხელს უწყობს და უზრუნველყოფს სკოლის ტერიტორიაზე სასკოლო დროს უსაფრთხოებისა და საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის სფეროში დაცვის და სკოლის სტრუქტურული ერთეულების კოორდინირებულ მუშაობას;
2. დირექტორი :
  - ა. განიხილავს სკოლის ტერიტორიაზე სასკოლო დროს უსაფრთხოებისა და საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვასთან დაკავშირებულ საკითხებს, იღებს შესაბამის რეკომენდაციებს და იღებს გადაწყვეტილებას შემდგომი რეაგირებისათვის;
  - ბ. უფლებამოსილია მოისმინოს და შეიმუშაოს ინიციატივები სკოლის ტერიტორიაზე სასკოლო დროს უსაფრთხოებისა და საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვასთან დაკავშირებით საგანმანათლებლო-საინფორმაციო ხასიათის ღონისძიებების ჩატარების შესახებ.
  - გ. მოსწავლეთა/კანონიერ წარმომადგენელთა საგანმანათლებლო-საინფორმაციო ხასიათის ღონისძიებების ორგანიზების მიზნით დაგეგმოს შემდეგი აქტივობები:
    - ✓ მოიწვიოს ფსიქოლოგები;
    - ✓ მოიწვიოს უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების ფსიქოლოგიის/სამართლის/სოციალური მუშაობის მიმართულების ბაკალავრიატის დამამთავრებელი კურსის სტუდენტები ან/და მაგისტრანტები;
    - ✓ მოიწვიოს მართლწესრიგის ოფიცერი ან/და უბნის ინსპექტორი;
    - ✓ მოიძიოს ღონისძიების ორგანიზატორი საერთაშორისო ან ადგილობრივი არასამთავრობო ორგანიზაციები.

თავი III. სკოლის ტერიტორიაზე სასკოლო დროს უსაფრთხოებისა და საზოგადოებრივი წესრიგის დარღვევის დროს განსახორციელებელი ღონისძიებები

მუხლი 8. უსაფრთხოებისა და საზოგადოებრივი წესრიგის დარღვევა

1. სკოლაში უსაფრთხოებისა და საზოგადოებრივი წესრიგის დარღვევას წარმოადგენს:
  - ა) საგანგებო სიტუაციები (ხანძარი, მიწისძვრა, წყალდიდობა და ა.შ.);
  - ბ) საზოგადოებრივი ჯანმრთელობისათვის რისკის შემცველი (ფართო გავრცელების პოტენციალის მქონე) გადამდები დაავადების შემთხვევა სკოლაში (შემდგომში – გადამდები დაავადების შემთხვევა).
  - გ) სუიციდური აზრი, სუიციდის მცდელობა, სუიციდი;
  - დ) თვითდაზიანება;
  - ე) ფეთქებადი ნივთიერებების სკოლაში აღმოჩენა ან სკოლაში ფეთქებადი ნივთიერებების არსებობის შესახებ შეტყობინება;
  - ვ) მოსწავლის მიერ საქართველოს კანონმდებლობით აკრძალული ნივთის, სავარაუდო დისციპლინური გადაცდომის/სამართალდარღვევის ჩადენის იარაღის ქონა, ასევე იმ საგნის ქონა, რომელსაც სავარაუდო დისციპლინური გადაცდომის/სამართალდარღვევის ჩადენის კვალი ატყვია, სავარაუდო დისციპლინური გადაცდომის/სამართალდარღვევის ჩადენით მოპოვებული ნივთისა და ფასეულობის, აგრეთვე იმ საგნისა და დოკუმენტის ქონა, რომლებიც საჭიროა სავარაუდო დისციპლინური გადაცდომის/სამართალდარღვევის ჩადენის გარემოებათა გასარკვევად;
  - ზ) მოსწავლის/მასწავლებლის/სკოლის სხვა თანამშრომლის მიერ თამბაქოს, ალკოჰოლის ან/და ნარკოტიკული საშუალების, მისი ანალოგის, პრეკურსორის, ახალი ფსიქოაქტიური ნივთიერების, ფსიქოტროპული ნივთიერების, მისი ანალოგის ან ძლიერმოქმედი ნივთიერების შეტანა, რეალიზაცია, მოხმარება სკოლის ტერიტორიაზე ან/და მათი ზემოქმედების ქვეშ ყოფნა;
  - თ) მოსწავლის საგაკვეთილო პროცესზე გამოუცხადებლობა ან/და დაგვიანება საპატიო მიზეზის გარეშე, იმ შემთხვევაში, როდესაც აღნიშნულის შესახებ მოსწავლის კანონიერი წარმომადგენელი არ არის ინფორმირებული, ასევე მოსწავლის მიერ საგაკვეთილო/სასწავლო პროცესის მიმდინარეობისას კლასის ან/და სკოლის დატოვება შესაბამისი საფუძვლისა და ნებართვის გარეშე;
  - ი) მოსწავლის მიერ/მოსწავლის მიმართ ნებისმიერი სახის ძალადობა;
  - კ) მოსწავლის მიერ/მოსწავლის მიმართ ჩადენილი საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსითა და საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსით გათვალისწინებული ნებისმიერი სამართალდარღვევა;
  - ლ) მოსწავლის მიერ/მოსწავლის მიმართ ბულინგის ან კიბერბულინგის ჩადენა;
  - მ) მოსწავლის მიერ/მოსწავლის მიმართ განხორციელებული დისკრიმინაცია ნებისმიერი ნიშნის მიხედვით;
  - ნ) მოსწავლის დესტრუქციული ქცევა;
  - ო) მოსწავლის მიერ ფულის/ნივთის უნებართვოდ აღება, ფულის შეგროვება, ფულის/ნივთის სხვა მოსწავლისათვის იძულების ნებისმიერ ფორმით გამორთმევა;
  - პ) მოსწავლის/მასწავლებლის/სკოლის თანამშრომლის/სკოლის ქონების ხელყოფა;
  - ჟ) სხვა გარემოება ან/და ქმედება, რომელმაც შეიძლება სკოლის ტერიტორიაზე სასკოლო დროს საფრთხე შეუქმნას იქ მყოფ პირთა სიცოცხლეს ან/და ჯანმრთელობას ან/და ქონებას, სკოლის

გამართულ ფუნქციონირებას ან/და სასწავლო პროცესის მიმდინარეობას, ასევე სკოლის შინაგანაწესის, მოსწავლის ქცევის კოდექსისა და მასწავლებლის პროფესიული ეთიკის კოდექსის დარღვევა.

მუხლი 9. საგანგებო სიტუაციების დროს უსაფრთხოებისა და საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის მიზნით განსახორციელებელი ღონისძიებები

1. საგანგებო სიტუაციების დროს დაცვა ან/და ადმინისტრაციის წარმომადგენელი რეკავს განგაშის ზარს და საფრთხის შესახებ ატყობინებს შენობაში მყოფ ყველა პირს.
2. განგაშის ზარის დარეკვისთანავე სავალდებულოა სასწავლო პროცესის შეწყვეტა.
3. დაცვამ ან/და ადმინისტრაციის წარმომადგენლებმა უნდა უზრუნველყოს სიმშვიდის შენარჩუნება და პანიკის აღკვეთა.
4. დაცვა ან/და სკოლის ადმინისტრაციის წარმომადგენელი უკავშირდება „112“-ს, აცნობებს საგანგებო სიტუაციის თავისებურებებს, საგანგებო სიტუაციის წარმოქმნის მიზეზს, სავარაუდო მასშტაბებს, არსებულ ვითარებას.
5. დაცვა ან/და ადმინისტრაციის წარმომადგენლები უზრუნველყოფენ სკოლის შენობაში მყოფი პირების განთავსებას უსაფრთხო ადგილას.
6. კლასის დამრიგებელი აღრიცხავს თავისი კლასის მოსწავლეებს, ადგენს და აღრიცხავს დაკარგული ადამიანების რაოდენობას და აღნიშნულის შესახებ ინფორმაციას გადასცემს შესაბამის პირებს, ასევე, უზრუნველყოფს მოსწავლის კანონიერი წარმომადგენლის ინფორმირებას;
7. სკოლის დირექტორი ვალდებულია საგანგებო სიტუაციების შესახებ დაუყოვნებლივ შეატყობინოს უფლებამოსილ ორგანოებს და საჭიროებისამებრ საქმეში რთავს ფსიქოლოგს.
8. საგანგებო სიტუაციის დროს, სიტუაციის გათვალისწინებით, რეკომენდებულია:
  - 8.1. გაზის, ელექტროხელსაწყოების, წყალსადენი ქსელის გათიშვა;
  - 8.2. შენობაში არსებული დოკუმენტაციის, კომპიუტერული ტექნიკის, ლაბორატორიული მოწყობილობების, ნივთების და ინვენტარის შეძლებისდაგვარად განთავსება შენობის უსაფრთხო ნაწილში.
9. საგანგებო სიტუაციების დროს გადაწყვეტილებას სასწავლო პროცესის შეჩერების, შეწყვეტის ან განახლების შესახებ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ - სამართლებრივი აქტით იღებს საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრი სკოლის დირექტორის მიმართვის საფუძველზე.

მუხლი 10. უსაფრთხოებისა და საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის მიზნით განსახორციელებელი ღონისძიებები საზოგადოებრივი ჯანმრთელობისათვის რისკის შემცველი გადამდები დაავადების შემთხვევის დროს

1. სკოლაში გადამდები დაავადებების შემთხვევის გამოვლენისას სკოლის ექიმი/ ადმინისტრაციის წარმომადგენელი დაუყოვნებლივ უკავშირდება „112“-ს.
2. ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული შეტყობინების შემდგომ, სკოლაში გადამდები დაავადებების შემთხვევის გამომვლენი ექიმი დაუყოვნებლივ აცნობებს სასწავლებლის ადმინისტრაციას

3. სკოლის ექიმი/ დირექტორი/ადმინისტრაციის წარმომადგენელი უზრუნველყოფს დაავადებაზე საექვო ყველა პირის (ბავშვი/თანამშრომელი) იზოლირებას სხვა პირებისგან.
4. სკოლის დირექტორი /ადმინისტრაციის წარმომადგენელი უზრუნველყოფს დაავადებულთან კონტაქტირებული პირების იდენტიფიცირებას და მათ იზოლირებას ამ მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებული პირებისა და სხვა პირებისაგან.
5. სკოლის ექიმი უზრუნველყოფს გადამდებ დაავადებაზე საექვო პირებზე დაკვირვებას/მეთვალყურეობას სასწრაფო დახმარების ბრიგადის მოსვლამდე, ასევე საჭიროების შემთხვევაში, უსაფრთხოების შესაბამისი ზომების დაცვით პირველადი სამედიცინო დახმარების აღმოჩენას.
6. სკოლის ექიმი უზრუნველყოფს სასწრაფო დახმარების ბრიგადის ინფორმირებას შემთხვევასთან დაკავშირებული ყველა ნიუანსის ხაზგასმით (მაგ, ნიშნები, ზუსტი დრო, ადგილი, გატარებული ღონისძიებები და ა.შ.) და, საჭიროების შემთხვევაში, ასრულებს მათ მითითებებს.
7. სკოლის ადმინისტრაცია მომხდარის შესახებ ატყობინებს მოსწავლის კანონიერ წარმომადგენელს/დაავადებულის ოჯახს და აწვდის მოსწავლის/პირის ჯანმრთელობის მდგომარეობის შესახებ მხოლოდ გადამოწმებულ ინფორმაციას.
8. სკოლის დირექტორი აწვდის ინფორმაციას შესაბამის ორგანოებს.
9. სკოლის ექიმი ვალდებულია უზრუნველყოს ინფორმაციის მიწოდება საზოგადოებრივი ჯანდაცვის მუნიციპალური სამსახურისთვის „სამედიცინო სტატისტიკური ინფორმაციის წარმოების და მიწოდების წესის შესახებ“ საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის 2019 წლის 25 მარტის № 01-26/ნ ბრძანების მოთხოვნათა დაცვით.
10. სკოლის ექიმი უზრუნველყოფს ეპიდსაწინააღმდეგო ღონისძიებების გატარებას საზოგადოებრივი ჯანდაცვის მუნიციპალური სამსახურის რეკომენდაციების საფუძველზე.
11. ეპიდსაწინააღმდეგო ღონისძიებების გატარების მიზნით გადაწყვეტილებას სასწავლო პროცესის შეჩერების, შეწყვეტის ან განახლების შესახებ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ - სამართლებრივი აქტით იღებს საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრი სკოლის დირექტორის მიმართვის საფუძველზე.

მუხლი 11. სუიციდური აზრი

1. ნებისმიერი პირი, რომელსაც აქვს ინფორმაცია მოსწავლის სუიციდური აზრის შესახებ, ვალდებულია ინფორმაცია მიაწოდოს სასწავლებლის ადმინისტრაციას/კლასის დამრიგებელს.
2. ინფორმაციის მიღებისთანავე, სკოლის ადმინისტრაცია/კლასის დამრიგებელი ესაუბრება მოსწავლეს ფსიქოლოგისგან მიღებული რეკომენდაციების გათვალისწინებით.
3. მოსწავლის კანონიერი წარმომადგენლის ან ფსიქოლოგის სკოლაში გამოცხადებამდე დაუშვებელია მოსწავლის დატოვება უმეთვალყურეოდ.
4. მოსწავლის სუიციდური აზრის შესახებ ინფორმაცია არის კონფიდენციალური და მისი გამჟღავნება დასაშვებია მხოლოდ სკოლის ადმინისტრაციის/კანონიერი წარმომადგენლისა და ფსიქოლოგისთვის.
5. სკოლის ადმინისტრაცია ვალდებულია უზრუნველყოს ფსიქოლოგის ჩართვა, რომელიც ცალ-ცალკე ესაუბრება მოსწავლესა და მოსწავლის კანონიერ წარმომადგენელს და ახორციელებს სიტუაციის პირველად მართვას.

მუხლი 12. სუიციდის მცდელობა

1. მოსწავლის მიერ სუიციდის მცდელობის შემსწრე ყველა პირი ვალდებულია შეეცადოს, შეაჩეროს სუიციდის მცდელობა.
2. მოსწავლის მიერ სუიციდის მცდელობის შემსწრე პირი/სკოლის ადმინისტრაცია დაუყოვნებლივ უკავშირდება „112“-ს, ხოლო შემდგომ ვალდებულია აღნიშნულის შესახებ აცნობოს სკოლის ადმინისტრაციას/კლასის დამრიგებელს.
3. დაუშვებელია სუიციდის მცდელობის შემსწრე პირის მიერ სუიციდის მცდელობის მქონე მოსწავლის დატოვება უმეთვალყურეოდ სკოლის ადმინისტრაციის წარმომადგენლის მოსვლამდე.
4. ექიმი/ფსიქოლოგი ვალდებული არიან დაუყოვნებლივ გამოცხადნენ შემთხვევის ადგილას და უზრუნველყონ მოსწავლისათვის პირველადი სამედიცინო დახმარების აღმოჩენა.
5. სკოლის ადმინისტრაცია უზრუნველყოფს თვითმხილველი მოსწავლეების გარიდებას, მათზე მეთვალყურეობას, დამშვიდებასა და სხვა მოსწავლეებში ინფორმაციის გავრცელების შეზღუდვას.
6. დაუშვებელია სუიციდის მცდელობის მქონე მოსწავლის უმეთვალყურეოდ დატოვება, კანონიერი წარმომადგენლის ან ფსიქოლოგის მოსვლამდე.
7. სკოლის ადმინისტრაცია/კლასის დამრიგებელი მომხდარის შესახებ უზრუნველყოფს ინფორმაციის მიწოდებას სუიციდის მცდელობის მქონე მოსწავლის კანონიერი წარმომადგენლისთვის.
8. სკოლის ადმინისტრაცია უზრუნველყოფს ფსიქოლოგის ჩართვას, რომელიც ცალ-ცალკე ესაუბრება სუიციდის მცდელობის მქონე მოსწავლეს, კანონიერ წარმომადგენელს და თვითმხილველ მოსწავლეებს და ახორციელებს სიტუაციის პირველად მართვას.

მუხლი 13. სუიციდი

1. სკოლაში სუიციდის შემთხვევაში, სუიციდის ფაქტის შემსწრე პირი ვალდებულია აღნიშნულის შესახებ დაუყოვნებლივ შეატყობინოს „112“-ს, ხოლო შემდგომ სკოლის ადმინისტრაციას.
2. სასწავლებლის ადმინისტრაცია/კლასის დამრიგებელი უზრუნველყოფს თვითმხილველი მოსწავლეების გარიდებას, მათზე მეთვალყურეობას, დამშვიდებასა და სხვა მოსწავლეებში ინფორმაციის გავრცელების შეზღუდვას.
3. დაცვა/სკოლის ადმინისტრაცია უზრუნველყოფენ შემთხვევის ადგილის დაცვას, გადაკეტვას.
4. სკოლის ადმინისტრაცია სუიციდის შესახებ ატყობინებს გარდაცვლილის ოჯახის წევრებს/კანონიერ წარმომადგენელს მხოლოდ პოლიციის მიერ გარდაცვლილის იდენტიფიცირების შემდეგ.
5. სკოლის ადმინისტრაცია უზრუნველყოფს ფსიქოლოგის ჩართვას, რომელიც ცალ-ცალკე ესაუბრება გარდაცვლილის ოჯახის წევრებს, სუიციდის თვითმხილველ მოსწავლეებსა და მათ კანონიერ წარმომადგენლებს, მასწავლებლებს და ახორციელებს სიტუაციის პირველად მართვას.

მუხლი 14. თვითდაზიანება

1. ნებისმიერი პირი, რომელსაც აქვს ინფორმაცია მოსწავლის თვითდაზიანების შესახებ, ვალდებულია აღნიშნულის შესახებ დაუყოვნებლივ შეატყობინოს სკოლის ადმინისტრაციას;
2. ინფორმაციის მიღებისთანავე, სკოლის ადმინისტრაცია/ კლასის დამრიგებელი ესაუბრება მოსწავლეს და იკვლევს თვითდაზიანების მიზეზს.

3. სკოლის ადმინისტრაცია/კლასის დამრიგებელი უზრუნველყოფს მოსწავლის თვითდაზიანების შესახებ მოსწავლის კანონიერი წარმომადგენლის ინფორმირებას.
4. სკოლის ადმინისტრაცია უზრუნველყოფს ფსიქოლოგის ჩართვას, რომელიც ცალ-ცალკე ესაუბრება თვითდაზიანების განმახორციელებელ მოსწავლესა და კანონიერ წარმომადგენელს, მასწავლებლებს და ახორციელებს სიტუაციის პირველად მართვას.
5. მოსწავლის თვითდაზიანების შესახებ ინფორმაცია არის კონფიდენციალური და მისი გამჟღავნება დასაშვებია მხოლოდ სკოლის ადმინისტრაციის/მოსწავლის კლასის დამრიგებლის/კანონიერი წარმომადგენლისა და ფსიქოლოგისთვის.

მუხლი 15. ფეთქებადი ნივთიერებების სკოლაში აღმოჩენა

1. ფეთქებადი ნივთიერებების სასწავლებელში აღმოჩენისას დაცვა/სკოლის ადმინისტრაცია ვალდებული არიან უზრუნველყონ:
  - 1.1. მოსწავლეების, მასწავლებლების და სასწავლებლის შენობაში მყოფი სხვა პირების შენობიდან გამოყვანა და მათი უსაფრთხო ადგილას განთავსება;
  - 1.2. „112“-თან დაკავშირება და ინფორმაციის მიწოდება, ასევე რესურსცენტრის ინფორმირება, საქმეში ფსიქოლოგის ჩართვა.
2. თითოეული კლასის დამრიგებელი უზრუნველყოფს:
  - 2.1. იმ პირთა აღწერას, რომლებიც ევაკუირებულ იქნენ სასწავლებლის შენობიდან;
  - 2.2. მოსწავლის კანონიერი წარმომადგენლების ინფორმირებას, რა დროსაც კანონიერ წარმომადგენელს აწვდის მოსწავლის ჯანმრთელობის მდგომარეობის შესახებ მხოლოდ გადამოწმებულ ინფორმაციას.
3. სკოლის დირექტორი ვალდებულია, ინფორმაცია დაუყონებლივ მიაწოდოს შესაბამის სამართალდამცავ ორგანოს.

მუხლი 16. სკოლაში ფეთქებადი ნივთიერებების არსებობის შესახებ შეტყობინება

1. ფეთქებადი ნივთიერებების არსებობის შესახებ ანონიმური ზარების მიმღებმა პირმა (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) უნდა ეცადოს გაახანგრძლივოს საუბრის დრო, რათა მიიღოს ინფორმაცია სრულად.
2. იმ შემთხვევაში, თუ ანონიმური ზარის მიმღებს აქვს შესაძლებლობა, რეკომენდებულია ტელეფონის ხმამაღალ რეჟიმზე ჩართვა და საუბრის მიმდინარეობისას „112“-თან დაკავშირება.
3. დაცვა/ადმინისტრაცია ვალდებული არიან ანონიმური ზარის დასრულებისთანავე უზრუნველყონ:
  - 3.1. „112“-თან დაკავშირება და ინფორმაციის მიწოდება;
  - 3.2. მოსწავლეების, მასწავლებლების და სკოლის შენობაში მყოფი სხვა პირების დაწესებულებიდან გამოყვანა და მათი უსაფრთხო ადგილას განთავსება.
  - 3.3. საქმეში ფსიქოლოგის ჩართვა.
4. თითოეული კლასის დამრიგებელი უზრუნველყოფს:
  - 4.1. იმ პირთა აღწერას, რომლებიც ევაკუირებულ იქნენ დაწესებულების შენობიდან;
  - 4.2. მოსწავლის კანონიერი წარმომადგენლების ინფორმირებას, ფსიქოლოგისგან მიღებული რეკომენდაციების გათვალისწინებით, რათა კლასის დამრიგებელს საუბრისას ჰქონდეს მაქსიმალურად მშვიდი ტონი და კანონიერ წარმომადგენელს მიაწოდოს მოსწავლის ჯანმრთელობის მდგომარეობის შესახებ მხოლოდ გადამოწმებული ინფორმაცია.

მუხლი 17. მოსწავლის მიერ საქართველოს კანონმდებლობით აკრძალული ნივთის, სავარაუდო დისციპლინური გადაცდომის/სამართალდარღვევის ჩადენის იარაღის ქონა, ასევე იმ საგნის ქონა, რომელსაც სავარაუდო დისციპლინური გადაცდომის/სამართალდარღვევის ჩადენის კვალი ატყვია, სავარაუდო დისციპლინური გადაცდომის/სამართალდარღვევის ჩადენით მოპოვებული ნივთისა და ფასეულობის, აგრეთვე იმ საგნისა და დოკუმენტის ქონა, რომლებიც საჭიროა სავარაუდო დისციპლინური გადაცდომის/სამართალდარღვევის ჩადენის გარემოებათა გასარკვევად

1. ნებისმიერი პირი ვალდებულია დაუყოვნებლივ შეატყობინოს სკოლის ადმინისტრაციას მოსწავლის მიერ საქართველოს კანონმდებლობით აკრძალული ნივთის, სავარაუდო დისციპლინური გადაცდომის/სამართალდარღვევის ჩადენის იარაღის ქონის შესახებ, ასევე იმ საგნის ქონის შესახებ, რომელსაც სავარაუდო დისციპლინური გადაცდომის/სამართალდარღვევის ჩადენის კვალი ატყვია, სავარაუდო დისციპლინური გადაცდომის/სამართალდარღვევის ჩადენით მოპოვებული ნივთისა და ფასეულობის, აგრეთვე იმ საგნისა და დოკუმენტის ქონის შესახებ, რომლებიც საჭიროა სავარაუდო დისციპლინური გადაცდომის/სამართალდარღვევის ჩადენის გარემოებათა გასარკვევად.
2. სკოლაში უსაფრთხოებისა და საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის მიზნით დასაშვებია უკონტაქტო ზედაპირული დათვალიერება მეტალოდეტექტორით, რომლის მიზანია დაცვის მიერ საქართველოს კანონმდებლობით აკრძალული ნივთის, სავარაუდო დისციპლინური გადაცდომის/სამართალდარღვევის ჩადენის იარაღის აღმოჩენა, იმ საგნის აღმოჩენა, რომელსაც სავარაუდო დისციპლინური გადაცდომის/სამართალდარღვევის ჩადენის კვალი ატყვია, სავარაუდო დისციპლინური გადაცდომით/სამართალდარღვევით მოპოვებული ნივთის და ფასეულობის, აგრეთვე იმ საგნის და დოკუმენტის აღმოჩენა, რომლებიც საჭიროა სავარაუდო დისციპლინური გადაცდომის/სამართალდარღვევის ჩადენის გარემოებათა გასარკვევად.
3. უკონტაქტო ზედაპირული დათვალიერება დასაშვებია მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც გარემოებები მიუთითებს მოსწავლის მიერ სკოლის შინაგანაწესის შესაძლო დარღვევაზე ან/და შესაძლო სამართალდარღვევაზე და არსებობს საკმარისი საფუძველი ვარაუდისათვის, რომ უკონტაქტო ზედაპირული დათვალიერების შედეგად გამოვლინდება სკოლის შინაგანაწესით გათვალისწინებული დისციპლინური გადაცდომა ან/და შესაძლო სამართალდარღვევა.
4. დაუშვებელია მოსწავლის მიერ ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული ნივთის გადამალვა ან/და რაიმე ფორმით განადგურება. დაცვა ვალდებული არიან მიიღონ შესაბამისი ზომები მოსწავლის აღნიშნული ქმედების თავიდან ასაცილებლად.
5. უკონტაქტო ზედაპირული დათვალიერების უფლებამოსილება აქვს იმავე სქესის პირს, რომელიც განისაზღვრება სკოლის დირექტორის ბრძანებით. უკონტაქტო ზედაპირულ დათვალიერებას, ასევე დამატებით უნდა ესწრებოდეს სკოლის თანამშრომელი, რომელსაც განსაზღვრავს სკოლის დირექტორი. ასევე, უფლებამოსილი პირი ვალდებულია, დაუყოვნებლივ შეატყობინოს მოსწავლის კანონიერ წარმომადგენელს მოსწავლის მიმართ უკონტაქტო ზედაპირული დათვალიერების შესახებ.
6. უკონტაქტო ზედაპირულ დათვალიერებას წინ უნდა უსწრებდეს დაცვის მიერ მოსწავლის გაფრთხილება უკონტაქტო ზედაპირული დათვალიერების შესახებ და მოწოდება, რომ ნებაყოფლობით, ყოველგვარი შემოწმების გარეშე, ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული ნივთები გადასცეს პირს, რომელმაც უნდა ჩაატაროს უკონტაქტო ზედაპირული დათვალიერება.

7. თუ მოსწავლის მიერ წარმოდგენილია ან დაცვის მიერ აღმოჩენილია იმგვარი სავარაუდო კანონსაწინააღმდეგო ნივთები, რომლის მოსწავლის მიერ ფლობაზე რეაგირებაც საქართველოს კანონმდებლობით სამართალდამცავი ორგანოს კომპეტენციაა, დაცვა დაუყოვნებლივ აცნობებს სამართალდამცავ ორგანოს.

8. აღმოჩენილი ნივთები დაცვის მიერ გადაეცემა მოსწავლის კანონიერ წარმომადგენელს ან სამართალდამცავ ორგანოს, ნივთის/საგნის ხასიათის გათვალისწინებით. უკონტაქტო დათვალიერების დროს დგება შესაბამისი აქტი.

9. უკონტაქტო ზედაპირული დათვალიერებისას დაცვა ვალდებულია:

9.1. იმოქმედოს მოსწავლის საუკეთესო ინტერესების გათვალისწინებით და მოსწავლის ღირსების სრული დაცვით;

9.2. მოსწავლეს არ შეუზღუდოს იმ ნივთებით სარგებლობა, რომელიც არ აფერხებს უკონტაქტო ზედაპირული დათვალიერების მიმდინარეობას, ასევე, არ ჩამოართვას ის ნივთები, რომელიც არ წარმოადგენდა უკონტაქტო ზედაპირული დათვალიერების განხორციელების მიზანს;

9.3. უკონტაქტო ზედაპირული დათვალიერება არ ჩაატაროს ჯგუფურად.

9.4. მიმართოს სკოლის ადმინისტრაციას საქმეში ფსიქოლოგის დაუყოვნებლივ ჩართვის თაობაზე.

10. მოსწავლისათვის ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული ნივთის აღმოჩენის შემთხვევაში, სკოლის ადმინისტრაცია ვალდებულია დაიწყოს მოსწავლის მიმართ დისციპლინური წარმოება სკოლის შიდა მარეგულირებელი დოკუმენტებით დადგენილი წესით;

11. იმ შემთხვევაში, თუ მოსწავლე უარს აცხადებს უკონტაქტო ზედაპირულ დათვალიერებაზე და ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული ნივთის აღმოჩენა სხვაგვარად შეუძლებელია ან მოსწავლე უარს აცხადებს უკონტაქტო ზედაპირული დათვალიერების განხორციელებისას აღმოჩენილი ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული ნივთის დაცვისათვის გადაცემაზე, დაცვა ვალდებულია დაიწყოს მოსწავლის განცალკევების პროცედურა.

12. მეტალოდეტექტორის და საქმეში ფსიქოლოგის ჩართვის გარეშე, სკოლის უფლებამოსილი პირს არ აქვს უფლება განახორციელოს უკონტაქტო ზედაპირული დათვალიერება.

მუხლი 18. მოსწავლის/მასწავლებლის/სკოლის სხვა თანამშრომლის მიერ ალკოჰოლის ან/და ნარკოტიკული საშუალების, მისი ანალოგის, პრეკურსორის, ახალი ფსიქოაქტიური ნივთიერების, ფსიქოტროპული ნივთიერების, მისი ანალოგის ან ძლიერმოქმედი ნივთიერების შეტანა, რეალიზაცია, მოხმარება სკოლის ტერიტორიაზე ან/და მათი ზემოქმედების ქვეშ ყოფნა

1. ნებისმიერი პირი, რომლისთვისაც ცნობილია მოსწავლის/მასწავლებლის/სკოლის სხვა თანამშრომლის მიერ ალკოჰოლის ან/და ნარკოტიკული საშუალების, მისი ანალოგის, პრეკურსორის, ახალი ფსიქოაქტიური ნივთიერების, ფსიქოტროპული ნივთიერების, მისი ანალოგის ან ძლიერმოქმედი ნივთიერების შეტანის, რეალიზაციის, მოხმარების სკოლის ტერიტორიაზე ან/და მათი ზემოქმედების ქვეშ ყოფნის ფაქტი, ვალდებულია აღნიშნულის შესახებ დაუყოვნებლივ აცნობოს სკოლის ადმინისტრაციას/ექიმს.

2. იმ შემთხვევაში, თუ არსებობს საკმარისი საფუძველი ვარაუდისთვის, რომ მოსწავლეს აქვს ალკოჰოლი ან/და ნარკოტიკული საშუალება, მისი ანალოგი, პრეკურსორი, ახალი ფსიქოაქტიური ნივთიერება, ფსიქოტროპული ნივთიერება, მისი ანალოგი ან ძლიერმოქმედი ნივთიერება დაცვა უფლებამოსილი არიან განახორციელოს მოსწავლის უკონტაქტო ზედაპირული დათვალიერება.

3. იმ შემთხვევაში, თუ არსებობს საკმარისი საფუძველი ვარაუდისთვის, რომ მასწავლებელს/სკოლის სხვა თანამშრომელს (გარდა ექიმის დანიშნულისა) აქვს ნარკოტიკული საშუალება, მისი ანალოგი, პრეკურსორი, ახალი ფსიქოაქტიური ნივთიერება, ფსიქოტროპული ნივთიერება, მისი ანალოგი ან ძლიერმოქმედი ნივთიერება დაცვა/სკოლის ადმინისტრაცია ვალდებული არიან დაუყოვნებლივ დაუკავშირდეს „112“-ს.
4. დაცვა/სკოლის ადმინისტრაცია ვალდებული არიან მოსწავლისათვის ნარკოტიკული საშუალების, მისი ანალოგის, პრეკურსორის, ახალი ფსიქოაქტიური ნივთიერების, ფსიქოტროპული ნივთიერების, მისი ანალოგის ან ძლიერმოქმედი ნივთიერების აღმოჩენის შემთხვევაში დაუყოვნებლივ დაუკავშირდეს:
  - 4.1. „112“-ს;
  - 4.2. მოსწავლის კანონიერ წარმომადგენელს.
5. სკოლის ადმინისტრაცია ვალდებულია საქმეში დაუყოვნებლივ ჩართოს ფსიქოლოგი.

მუხლი 19. მოსწავლის საგაკვეთილო პროცესზე გამოუცხადებლობა ან/და დაგვიანება საპატიო მიზეზის გარეშე, იმ შემთხვევაში, როდესაც აღნიშნულის შესახებ მოსწავლის კანონიერი წარმომადგენელი არ არის ინფორმირებული

1. საპატიო მიზეზით მოსწავლის საგაკვეთილო პროცესზე გამოუცხადებლობის ან/და დაგვიანების შესახებ მოსწავლის კანონიერი წარმომადგენელი ვალდებულია შეატყობინოს მოსწავლის კლასის დამრიგებელს;
2. იმ შემთხვევაში, თუ მოსწავლის საგაკვეთილო პროცესზე გამოუცხადებლობის ან/და დაგვიანების შესახებ შესაბამისი საგნის მასწავლებელი არ არის ინფორმირებული, შესაბამისი საგნის მასწავლებელი მოსწავლის დაგვიანების/საგაკვეთილო პროცესზე გამოუცხადებლობის შესახებ დაუყოვნებლივ აცნობებს კლასის დამრიგებელს, რომელიც ვალდებულია მოსწავლის კანონიერ წარმომადგენელს შეატყობინოს აღნიშნული ფაქტის შესახებ და დაადგინოს გამოუცხადებლობის მიზეზი.
3. იმ შემთხვევაში, თუ მოსწავლის კანონიერი წარმომადგენელი არ არის ინფორმირებული მოსწავლის საგაკვეთილო პროცესზე გამოუცხადებლობის ან/და დაგვიანების შესახებ, კლასის დამრიგებელი ვალდებულია აღნიშნული აცნობოს სკოლის ადმინისტრაციას.
4. იმ შემთხვევაში, თუ მოსწავლე არ გამოცხადდა საგაკვეთილო პროცესზე და აღნიშნულის შესახებ არ არის ინფორმირებული მოსწავლის კანონიერი წარმომადგენელი, ამასთან ვერ ხერხდება მოსწავლის ადგილსამყოფლის დადგენა ან/და მოსწავლესთან დაკავშირება, სკოლის ადმინისტრაცია ვალდებულია დაუყოვნებლივ შეატყობინოს „112“-ს.
5. თუ საკითხის შესწავლის შედეგად გაჩნდა საფუძვლიანი ეჭვი, რომ მოსწავლის სკოლაში გამოუცხადებლობა/დაგვიანება გახდა მიზეზი არასრულწლოვნის სწავლის უფლების შეზღუდვისა, სკოლის სასწავლებლის დირექტორი ფაქტის შესახებ ავსებს ბავშვთა დაცვის მიმართვის ბარათს „ბავშვთა დაცვის მიმართვიანობის (რეფერირების) პროცედურების დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 12 სექტემბრის №437 დადგენილების შესაბამისად.

- ამ მუხლით განსაზღვრული ნებისმიერი გარემოების არსებობის შემთხვევაში, სკოლის ადმინისტრაცია ვალდებულია საქმეში დაუყონებლივ ჩართოს ფსიქოლოგი.

მუხლი 20. მოსწავლის მიერ საგაკვეთილო/სასწავლო პროცესის მიმდინარეობისას კლასის ან/და სკოლის დატოვება შესაბამისი საფუძვლისა და ნებართვის გარეშე

1. მოსწავლის მიერ საგაკვეთილო/სასწავლო პროცესის მიმდინარეობისას კლასის ან/და სასწავლებლის დატოვება დაუშვებელია ნებართვის გარეშე.
2. მოსწავლის მიერ საგაკვეთილო/სასწავლო პროცესის მიმდინარეობისას ნებართვის გარეშე კლასის ან/და სკოლის დატოვების შესახებ ინფორმაციას შესაბამისი საგნის მასწავლებელი/ნებისმიერი პირი დაუყოვნებლივ აწვდის კლასის დამრიგებელს.
3. მოსწავლის მიერ საგაკვეთილო/სასწავლო პროცესის მიმდინარეობისას შესაბამისი საფუძვლისა და ნებართვის გარეშე კლასის ან/და სკოლის დატოვების შესახებ კლასის დამრიგებელი დაუყოვნებლივ ატყობინებს მოსწავლის კანონიერ წარმომადგენელს.
4. იმ შემთხვევაში, თუ მოსწავლის კანონიერი წარმომადგენლის მხრიდან ვერ ხორციელდება მოსწავლის ადგილსამყოფლის დადგენა, სკოლის ადმინისტრაცია დაუყოვნებლივ ატყობინებს „112“-ს.
5. საჭიროების შემთხვევაში სკოლა უზრუნველყოფს ფსიქოლოგის ჩართულობას

მუხლი 21. მოსწავლის მიერ/მოსწავლის მიმართ ნებისმიერი სახის ძალადობა

1. ნებისმიერი პირი ვალდებულია მოსწავლის მიერ/მოსწავლის მიმართ ნებისმიერი სახის ძალადობის ჩადენის ფაქტის ცოდნის ან ასეთის ეჭვის შემთხვევაში, აღნიშნულის შესახებ ინფორმაცია მიაწოდოს სკოლის ადმინისტრაციას.
2. მოსწავლის მიერ/მოსწავლის მიმართ ძალადობის შესაძლო შემთხვევებია:
  - 2.1. მოსწავლის ძალადობა მოსწავლის მიმართ;
  - 2.2. მოსწავლის მიმართ ძალადობა უცხო პირის მხრიდან;
  - 2.3. მოსწავლის მიმართ ძალადობა მასწავლებლის მხრიდან;
  - 2.4. მოსწავლის მიმართ ძალადობა სკოლის თანამშრომლის მხრიდან;
  - 2.5. ოჯახში ძალადობა.
3. ოჯახში ძალადობის შემთხვევაში სასწავლებლის ადმინისტრაცია ვალდებულია უზრუნველყოს ფსიქოლოგის დახმარების ხელმისაწვდომობა. ფსიქოლოგი ცალ-ცალკე ესაუბრება მოსწავლესა და მის კანონიერ წარმომადგენელს და ახორციელებს სიტუაციის პირველად მართვას;
4. მოსწავლის მიერ/მოსწავლის მიმართ ამ მუხლით გათვალისწინებული ძალადობის განხორციელების შემთხვევაში, ადმინისტრაცია იღებს შიდა სასკოლო დოკუმენტაციით დადგენილ ზომებს, კერძოდ, ავსებს ბავშვთა დაცვის მიმართვის ბარათს „ბავშვთა დაცვის მიმართვიანობის (რეფერირების) პროცედურების დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 12 სექტემბრის №437 დადგენილების შესაბამისად და უკავშირდება „112“-ს და საქმეში დაუყოვნებლივ რთავს ფსიქოლოგს.
5. მოსწავლის მიმართ უცხო პირის ან/და მასწავლებლის ან/და სკოლის თანამშრომლის მიერ ძალადობის შემთხვევაში:

ა) უფლებამოსილი პირი/სკოლის ადმინისტრაციის წარმომადგენელი ვალდებულია დაუკავშირდეს „112“-ს, რესურსცენტრს, მოსწავლის კანონიერ წარმომადგენელს და საქმეში დაუყოვნებლივ ჩართოს ფსიქლოგი;

ბ) უფლებამოსილი პირი/სკოლის ადმინისტრაცია უზრუნველყოფს მოსწავლე ან/და მოსწავლეებისა და უცხო პირის/ მასწავლებლის/ სკოლის თანამშრომლის განცალკევებას ამ წესით დადგენილი წესით.

მუხლი 22. მოსწავლის მიერ/მოსწავლის მიმართ ჩადენილი საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსითა და საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსით გათვალისწინებული ნებისმიერი სამართალდარღვევა

1. ნებისმიერი პირი ვალდებულია მოსწავლის მიერ/მოსწავლის მიმართ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსითა და საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსით გათვალისწინებული ნებისმიერი სამართალდარღვევის ან/და სავარაუდო სამართალდარღვევის ჩადენის ფაქტის ცოდნის შემთხვევაში, აღნიშნულის შესახებ ინფორმაცია მიაწოდოს სკოლის ადმინისტრაციას.
2. სკოლის ადმინისტრაცია დაუყოვნებლივ უკავშირდება „112“-ს.
3. სკოლის ადმინისტრაცია, შესამღებლობის შემთხვევაში, უზრუნველყოფს სამართალდარღვევის აღკვეთასა და სამართალდარღვევის ადგილის შემოსაზღვრას.
4. აუცილებლობის შემთხვევაში, სასწავლებლის ადმინისტრაცია უზრუნველყოფს სამართალდარღვევის თვითმხილველი მოსწავლეების გარიდებას, მათზე მეთვალყურეობას და სხვა მოსწავლეებში ინფორმაციის გავრცელების შეზღუდვას.
5. სკოლის ადმინისტრაცია უზრუნველყოფს დამრღვევი/დაზარალებული/თვითმხილველი მოსწავლეების კლასის დამრიგებლებისათვის ინფორმაციის შეტყობინებას, რომელიც თავის მხრივ ვალდებულია აღნიშნულის შესახებ ინფორმაცია მიაწოდოს დამრღვევი/დაზარალებული/თვითმხილველი მოსწავლეების კანონიერ წარმომადგენლებს.
6. სკოლის ადმინისტრაცია, საჭიროების შემთხვევაში, უზრუნველყოფს ფსიქოლოგის ჩართვას, რომელიც ცალ-ცალკე ესაუბრება მოსწავლესა და მის კანონიერ წარმომადგენელს და ახორციელებს სიტუაციის პირველად მართვას.
7. მოსწავლის მიერ ან/და მის მიმართ ჩადენილი საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსითა და საქართველოს ადმინისტრაციული სამართალდარღვევათა კოდექსით გათვალისწინებული ნებისმიერი სამართალდარღვევის დროს, სკოლის დირექცია ვალდებულია უზრუნველყოს სამინისტროსთან შეუთანხმებლად ინფორმაციის გავრცელების შეზღუდვა, თანახმად, "ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებაში უსაფრთხოებისა და საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის წესისა და პირობების დამტკიცების შესახებ" საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის მინისტრის 2019 წლის 29 იანვრის N06/ნ ბრძანების 26-ე მუხლის მე-9 პუნქტისა.

მუხლი 23. მოსწავლის მიერ/მოსწავლის მიმართ ბულინგის ან კიბერბულინგის ჩადენა

1. ნებისმიერი პირი ვალდებულია მოსწავლის მიერ/მოსწავლის მიმართ ბულინგის ან კიბერბულინგის ჩადენის ფაქტის ცოდნის შემთხვევაში, აღნიშნულის შესახებ ინფორმაცია მიაწოდოს სკოლის ადმინისტრაციას.
2. სკოლის ადმინისტრაცია ვალდებულია დაადგინოს ბულინგის/კიბერბულინგის მიზეზები, გაესაუბროს ყველა ჩართულ მხარეს და შეიმუშავოს პრობლემის მოგვარების გზები.
3. მოსწავლის მიერ/მოსწავლის მიმართ ბულინგის ან კიბერბულინგის ჩადენის ფაქტის ჩადენის შემთხვევაში, თუ ქმედება შეიცავს დანაშაულის ნიშნებს, სასწავლებლის ადმინისტრაცია დაუყოვნებლივ უკავშირდება „112“-ს.
4. მოსწავლის მიერ/მოსწავლის მიმართ ბულინგის ან კიბერბულინგის ჩადენის ფაქტის შემთხვევაში სასწავლებელმა უნდა ჩართოს ფსიქოლოგი;
5. დაუშვებელია ბულინგის/კიბერბულინგის ფაქტის იგნორირება. სასწავლებლის ადმინისტრაცია/კლასის დამრიგებელი ვალდებულია უზრუნველყოს კონფლიქტის მოგვარების დროს სიტუაციის მიუკერძოებლად შეფასება და უზრუნველყონ მხარეებს შორის შემდგომი კონფრონტაციის არიდება.
6. სკოლის ადმინისტრაცია/კლასის დამრიგებელი ვალდებულია დააკვირდეს როგორც ბულინგის/კიბერბულინგის გამტარებელს, ასევე მოსწავლეს, რომლის მიმართაც განხორციელდა ბულინგი/კიბერბულინგი.
7. სკოლის ადმინისტრაცია ვალდებულია მიაწოდოს ინფორმაცია ბულინგის/კიბერბულინგის გამტარებელი მოსწავლისა და იმ მოსწავლის კანონიერ წარმომადგენელს, რომლის მიმართაც განხორციელდა ბულინგი/კიბერბულინგი.

მუხლი 24. მოსწავლის მიერ/მოსწავლის მიმართ განხორციელებული დისკრიმინაცია ნებისმიერი ნიშნის მიხედვით

1. ნებისმიერი პირი ვალდებულია მოსწავლის მიერ/მოსწავლის მიმართ ნებისმიერი ნიშნის მიხედვით დისკრიმინაციის განხორციელების შემთხვევაში, აღნიშნულის შესახებ ინფორმაცია მიაწოდოს სასწავლებლის ადმინისტრაციას.
2. სკოლის ადმინისტრაცია/კლასის დამრიგებელი ვალდებულია დაადგინოს მოსწავლის მიერ/მოსწავლის მიმართ განხორციელებული დისკრიმინაციის მიზეზები, გაესაუბრონ ყველა ჩართულ მხარეს და შეიმუშაოს პრობლემის მოგვარების გზები.
3. მოსწავლის მიერ/მოსწავლის მიმართ ნებისმიერი ნიშნის მიხედვით დისკრიმინაციის განხორციელების შემთხვევაში, თუ ქმედება შეიცავს დანაშაულის ნიშნებს, სასწავლებლის ადმინისტრაცია დაუყოვნებლივ უკავშირდება „112“-ს.
4. დაუშვებელია მოსწავლის მიერ/მოსწავლის მიმართ განხორციელებული დისკრიმინაციის ფაქტის იგნორირება. სასწავლებლის ადმინისტრაცია/კლასის დამრიგებელი ვალდებულია უზრუნველყოს სიტუაციის მიუკერძოებლად შეფასება და უზრუნველყოს მხარეებს შორის შემდგომი კონფრონტაციის არიდება.
5. მოსწავლის მიერ/მოსწავლის მიმართ დისკრიმინაციის განხორციელების შემთხვევაში, სასწავლებელმა უნდა ჩართოს ფსიქოლოგი;
6. სკოლის ადმინისტრაცია/კლასის დამრიგებელი ვალდებულია დააკვირდეს როგორც დისკრიმინაციის განმახორციელებელ მოსწავლეს, ასევე მოსწავლეს, რომლის მიმართაც განხორციელდა დისკრიმინაცია.
7. სკოლის ადმინისტრაცია/კლასის დამრიგებელი ვალდებული არიან მიაწოდონ ინფორმაცია დისკრიმინაციის განმახორციელებელი მოსწავლისა და იმ მოსწავლის კანონიერ წარმომადგენელს, რომლის მიმართაც განხორციელდა დისკრიმინაცია.

მუხლი 25. მოსწავლის დესტრუქციული ქცევა

1. მოსწავლის დესტრუქციული ქცევაა გაკვეთილის ჩაშლის მცდელობა, ასევე სკოლის ადმინისტრაციის წარმომადგენლის, მასწავლებლისა და სკოლაში დასაქმებული სხვა პირების კანონიერი მოთხოვნისადმი მოსწავლის დაუმორჩილებლობა.
2. თუ მოსწავლე ამა თუ იმ ფორმით ხელს უშლის საგაკვეთილო პროცესს, არ ითვალისწინებს მასწავლებლის შენიშვნებს, მასწავლებელი ვალდებულია მაქსიმალურად შეეცადოს მის სასწავლო პროცესში ჩართვას. თუ ვერ მოხერხდა მოსწავლის ქცევის დარეგულირება, მასწავლებელი იძახებს სკოლის ადმინისტრაციის წარმომადგენელს და მოსწავლეს მათი თანხლებით ატოვებინებს საგაკვეთილო პროცესს.
3. დაუშვებელია საგაკვეთილო პროცესიდან მოსწავლეების ჯგუფურად გაშვება.
4. სკოლის ადმინისტრაცია ფაქტის შესახებ ინფორმაციას აწვდის მოსწავლის კანონიერ წარმომადგენელს.
5. გაკვეთილის დასრულებამდე/მოსწავლის კანონიერი წარმომადგენლის მოსვლამდე მოსწავლე უნდა იმყოფებოდეს სასწავლებლის ადმინისტრაციის მეთვალყურეობის ქვეშ.
6. სკოლის ადმინისტრაციის წარმომადგენლის, მასწავლებლისა და სკოლაში დასაქმებული სხვა პირების კანონიერი მოთხოვნისადმი მოსწავლის დაუმორჩილებლობის შემთხვევაში ადმინისტრაცია ვალდებულია აღნიშნულის შესახებ დაუყოვნებლივ აცნობოს მოსწავლის კანონიერ წარმომადგენელს.
7. მოსწავლის მიერ საგაკვეთილო პროცესის ჩაშლის ან სასწავლებლის ადმინისტრაციის წარმომადგენლის, მასწავლებლისა და სასწავლებელში დასაქმებული სხვა პირების კანონიერი მოთხოვნისადმი მოსწავლის დაუმორჩილებლობის შემთხვევაში, ხდება ფსიქოლოგის ჩართვა;
8. მოსწავლის კანონიერი წარმომადგენლის სკოლაში გამოცხადებამდე სკოლის ადმინისტრაცია ვალდებულია მოსწავლე არ დატოვოს უმეთვალყურეოდ და დაუკავშირდეს 112-ს.

მუხლი 26. მოსწავლის მიერ ფულის/ნივთის უნებართვოდ აღება, ფულის შეგროვება, ფულის/ნივთის სხვა მოსწავლისათვის იძულების ნებისმიერი ფორმით გამორთმევა

1. მოსწავლის მიერ ფულის/ნივთის უნებართვოდ აღების, ფულის/ნივთის სხვა მოსწავლისათვის იძულების ნებისმიერ ფორმით გამორთმევის შესახებ ინფორმაციის ფლობის შემთხვევაში, ნებისმიერი პირი ვალდებულია ინფორმაცია მიაწოდოს სკოლის ადმინისტრაციის წარმომადგენელს.
2. იმ შემთხვევაში, თუ ფაქტი შეიცავს დანაშაულის ნიშნებს, სკოლის ადმინისტრაციის წარმომადგენელი დაუყოვნებლივ უკავშირდება „112“-ს.
3. მოსწავლის მიერ ფულის/ნივთის უნებართვოდ აღების, ფულის/ნივთის სხვა მოსწავლისათვის იძულების ნებისმიერ ფორმით გამორთმევის შემთხვევაში პროცესში ერთვება ფსიქოლოგი;
4. სკოლის ადმინისტრაცია/კლასის დამრიგებელი ვალდებულია დაადგინოს მოსწავლის მიერ ფულის/ნივთის უნებართვოდ აღების, ფულის/ნივთის სხვა მოსწავლისათვის იძულების ნებისმიერი ფორმით გამორთმევის შესახებ ფაქტთან დაკავშირებული ყველა გარემოება, მიზეზები, გაესაუბროს ყველა ჩართულ მხარეს და შეიმუშაოს პრობლემის მოგვარების გზები.
5. დაუშვებელია მოსწავლის მიერ ფულის/ნივთის უნებართვოდ აღების, ფულის/ნივთის სხვა მოსწავლისათვის იძულების ნებისმიერ ფორმით გამორთმევის ფაქტის იგნორირება. სასწავლებლის ადმინისტრაცია/კლასის დამრიგებელი ვალდებულია სიტუაცია შეაფასოს მიუკერძოებლად და უზრუნველყოს მხარეებს შორის შემდგომი კონფრონტაციის არიდება.

6. სკოლის ადმინისტრაცია/კლასის დამრიგებელი ვალდებულია დააკვირდეს მხარეებს სიტუაციის მოგვარების შემდეგაც. თუ მოსწავლე შემთხვევის შემდეგ სასწავლებელში არ ცხადდება, ადმინისტრაცია/კლასის დამრიგებელი ადგენს მიზეზს და შეიმუშავებს გეგმას მისი სასწავლო პროცესში დაბრუნებისათვის.
7. სკოლის ადმინისტრაცია/კლასის დამრიგებელი ვალდებულია დაუყოვნებლივ მიაწოდოს ინფორმაცია სიტუაციაში მონაწილე მოსწავლეების კანონიერ წარმომადგენლებს.

მუხლი 27. მოსწავლის/მასწავლებლის/სკოლის თანამშრომლის/სკოლის ქონების ხელყოფა

1. ნებისმიერი პირი, რომელსაც აქვს ინფორმაცია მოსწავლის/მასწავლებლის/სასწავლებლის თანამშრომლის/სასწავლებლის ქონების ხელყოფის შესახებ, ვალდებულია დაუყოვნებლივ აცნობოს ადმინისტრაციას.
2. ადმინისტრაცია ვალდებულია საქმეში დაუყოვნებლივ ჩართოს ფსიქოლოგი.
3. მოსწავლის/მასწავლებლის/სკოლის თანამშრომლის/სკოლის ქონების ხელყოფი მოსწავლის დადგენის შემთხვევაში დაუყოვნებლივ დაუკავშირდნენ მოსწავლის კანონიერ წარმომადგენელს, რომელიც ვალდებულია შესაბამის პირს აუნაზღაუროს მიყენებული ზიანი. სკოლის ქონების ხელყოფისა და ანაზღაურების საკითხი დეტალურად რეგულირდება სასწავლებლის შინაგანაწესით.
4. მოსწავლის/მასწავლებლის/სკოლის თანამშრომლის/სასწავლებლის ქონების ხელყოფის შემთხვევა თუ შეიცავს დანაშაულის ნიშნებს, ადმინისტრაცია დაუყოვნებლივ უკავშირდება „112“-ს.

მუხლი 28. მოსწავლის/მოსწავლეების განცალკევება

1. მოსწავლის/მოსწავლეების საუკეთესო ინტერესების გათვალისწინებით, დასაშვებია განხორციელდეს მოსწავლის/მოსწავლეების განცალკევება ემოციურად და ფიზიკურად უსაფრთხო გარემოში, დაცვის თანდასწრებით, იმ შემთხვევაში, როდესაც მოსწავლის/მოსწავლეების ქმედებით საფრთხე ემუქრება პირის სიცოცხლეს ან/და ჯანმრთელობას ან მოსწავლე უარს აცხადებს უკონტაქტო ზედაპირულ დათვალიერებაზე და წინამდებარე წესის შესაბამისი მუხლებით გათვალისწინებული ნივთის აღმოჩენა სხვაგვარად შეუძლებელია ან მოსწავლე უარს აცხადებს უკონტაქტო ზედაპირული დათვალიერების განხორციელებისას აღმოჩენილი წინამდებარე წესის შესაბამისი მუხლებით გათვალისწინებული ნივთის დაცვისათვის გადაცემაზე.
2. სკოლის ადმინისტრაცია უზრუნველყოფს ფსიქოლოგის ჩართვას, რომელიც ცალ-ცალკე ესაუბრება მოსწავლესა და მის კანონიერ წარმომადგენელს და ახორციელებს სიტუაციის პირველად მართვას.
3. ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში შესაძლებელია სასწავლებლის ადმინისტრაციის წარმომადგენლის/მასწავლებლის მეთვალყურეობით განხორციელდეს მოსწავლის/მოსწავლეების ჩართვა შემდეგ სასკოლო აქტივობებში: მომდევნო დღის გაკვეთილების მომზადება; საგანმანათლებლო პროექტებზე მუშაობა; საგანმანათლებლო რესურსების შექმნა/განახლება; კლასგარეშე ლიტერატურის გაცნობა და, ასევე, სკოლის მიერ განსაზღვრული სხვა აქტივობები.
4. მოსწავლის/მოსწავლეების განცალკევების მომენტიდან დაცვის /მასწავლებლის/სასწავლებლის ადმინისტრაციის მიერ, აგრეთვე საჭიროების შემთხვევაში – ფსიქოლოგის მიერ განსახორციელებელი ღონისძიებები უნდა ემსახუროდეს ისეთ მიზნებს, როგორცაა მოსწავლის/მოსწავლეების უსაფრთხოების უზრუნველყოფა, რისკის შემცირება და მოსწავლის/მოსწავლეების ქცევის მართვა.

5. მოსწავლის განცალკევების შესახებ დაუყოვნებლივ უნდა ეცნობოს მოსწავლის კანონიერ წარმომადგენელს, ხოლო მოსწავლის მიერ შესაძლო სამართალდარღვევის ჩადენის შემთხვევაში – სამართალდამცავ ორგანოს.
6. მოსწავლის/მოსწავლეების განცალკევება უნდა განხორციელდეს მოსწავლის კანონიერი წარმომადგენლის სკოლაში გამოცხადებამდე.
7. მოსწავლის განცალკევების უფლება აქვს დაცვას.
8. მოსწავლის განცალკევების განხორციელებისას დაცვა მოსწავლეს მისთვის გასაგებ ენაზე განუმარტავს იმ გარემოებებს, რომელთა საფუძველზეც ხორციელდება მოსწავლის განცალკევება.

მუხლი 29. მდგომარეობის მართვა

1. მოსწავლეების, მათი კანონიერი წარმომადგენლების, აგრეთვე სკოლის ადმინისტრაციის წარმომადგენლების ან/და მასწავლებლების მდგომარეობის პირველადი შეფასება ხორციელდება სკოლის ან საჭიროების შემთხვევაში, ფსიქოლოგის მიერ.
2. მოსწავლეების, მათი კანონიერი წარმომადგენლების, აგრეთვე სკოლის ადმინისტრაციის წარმომადგენლების ან/და მასწავლებლების მდგომარეობის შემდგომი მართვის მიზნით, ფსიქოლოგიური მომსახურების გაწევას უზრუნველყოფს სასწავლებლის ან/და მოწვეული ფსიქოლოგი.

მუხლი 30. ფსიქოლოგიური მომსახურების გაწევა

1. მოსწავლეებისათვის, მათი კანონიერი წარმომადგენლებისათვის, აგრეთვე, სკოლის ადმინისტრაციის წარმომადგენლებისათვის ან/და მასწავლებლებისათვის ფსიქოლოგიური მომსახურების გაწევას უზრუნველყოფს ფსიქოლოგი.

მუხლი 31. მედიაცია

1. სკოლა ვალდებულია მოსწავლეებს შორის კონფლიქტის შემთხვევაში უზრუნველყოს დაპირისპირებულ მოსწავლეებს შორის მედიაცია, მათი კანონიერი წარმომადგენლებისა და ფსიქოლოგის (ასეთის აუცილებლობის შემთხვევაში) ჩართულობით.
2. მედიაციის დროს სკოლა ვალდებულია იხელმძღვანელოს მედიაციის სტანდარტული გეგმით, ამასთან, კონფლიქტური სიტუაციის ხასიათის გათვალისწინებით, გაატაროს მედიაციის სტანდარტული გეგმისგან განსხვავებული ისეთი ღონისძიებები, რომელიც მოსწავლეების საუკეთესო ინტერესების გათვალისწინებით მიმართული იქნება კონფლიქტის მშვიდობიანი გადაწყვეტისკენ.

თავი IV. დარღვევის აღრიცხვა და შეფასება

მუხლი 32. დარღვევის აღრიცხვის წესი და შეფასება

1. სკოლის ადმინისტრაცია ვალდებულია სკოლის ტერიტორიაზე გამოვლენილი დარღვევაზე მიიღოს სკოლის შინაგანაწესით დადგენილი ზომები;
2. სკოლის უსაფრთხოებისა და საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის შეფასებას ახორციელებენ მასწავლებლები, მოსწავლეები და მათი კანონიერი წარმომადგენლები წერილობითი ან/და ელექტრონული ფორმით, ანონიმურობის დაცვით.

3. სკოლის ტერიტორიაზე სასკოლო დროს უსაფრთხოებისა და საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის შეფასების კითხვარი (შემდგომში – შეფასების კითხვარი) უნდა იძლეოდეს სკოლის ტერიტორიაზე სასკოლო დროს უსაფრთხოებისა და საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვასთან დაკავშირებული პრობლემების იდენტიფიცირებისა და მისი შემსვები პირის მიერ პრობლემის გადაწყვეტის გზების შეთავაზების შესაძლებლობას.

4. შეფასების კითხვარს ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით ამტკიცებს სკოლის დირექტორი.

5. სკოლის ტერიტორიაზე სასკოლო დროს უსაფრთხოებისა და საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის შეფასება ხორციელდება სასწავლო წლის განმავლობაში ერთხელ და უნდა დასრულდეს ზაფხულის არდადეგების დაწყებამდე, არანაკლებ, 30 კალენდარული დღით ადრე.

6. მოსწავლეებისა და მათი კანონიერი წარმომადგენლების მიერ შეფასების კითხვარის შევსებას უზრუნველყოფენ კლასის დამრიგებლები, ხოლო მასწავლებლების მიერ შეფასების კითხვარის შევსებას უზრუნველყოფს სკოლის დირექცია.

7. შეფასების კითხვარის წერილობითი ფორმით შევსების შემთხვევაში, თითოეული კლასის დამრიგებელი უზრუნველყოფს მოსწავლეებისა და მათი კანონიერი წარმომადგენლების მიერ შევსებულ შეფასების კითხვარებში ასახული ინფორმაციის განზოგადებას სკოლის ტერიტორიაზე სასკოლო დროს უსაფრთხოებისა და საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვაში იდენტიფიცირებული პრობლემების მიხედვით, მათ დაჯგუფებას შემსვები პირების სტატუსის გათვალისწინებით (მოსწავლეები და მათი კანონიერი წარმომადგენლები) და განზოგადებული ინფორმაციის მიწოდებას სკოლის დირექციისათვის ზაფხულის არდადეგების დაწყებამდე, არანაკლებ 23 კალენდარული დღით ადრე.

8. შეფასების კითხვარის წერილობითი ფორმით შევსების შემთხვევაში, სკოლის დირექცია უზრუნველყოფს მასწავლებლების მიერ შევსებული შეფასების კითხვარების განზოგადებას სკოლის ტერიტორიაზე სასკოლო დროს უსაფრთხოებისა და საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვაში იდენტიფიცირებული პრობლემების მიხედვით, ასევე სხვადასხვა კლასის დამრიგებლების მიერ მიწოდებული განზოგადებული ინფორმაციის დაჯგუფებას შემსვები პირების სტატუსის და სკოლის ტერიტორიაზე სასკოლო დროს უსაფრთხოებისა და საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვაში იდენტიფიცირებული პრობლემების მიხედვით ზაფხულის არდადეგების დაწყებამდე არანაკლებ 15 კალენდარული დღით ადრე.

9. ამ მუხლის მე-7 და მე-8 პუნქტებით გათვალისწინებული განზოგადებისას დაუშვებელია სკოლის ადმინისტრაციის მიერ რომელიმე პრობლემის უგულვებელყოფა.

10. შეფასების კითხვარის ელექტრონული ფორმით შევსების შემთხვევაში, ამ მუხლის მე-7 და მე-8 პუნქტებით გათვალისწინებული განზოგადება ხორციელდება ელექტრონული ფორმით.

11. სკოლის დირექცია, შეფასების შედეგად მიღებულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით, უზრუნველყოფს სკოლის ტერიტორიაზე სასკოლო დროს უსაფრთხოებისა და საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვაში მასწავლებლების, მოსწავლეების, კანონიერი წარმომადგენლების მიერ იდენტიფიცირებული

პრობლემებისა და მათ მიერ შეთავაზებული გადაწყვეტის გზების შესახებ ერთიანი ანგარიშის მომზადებასა და მის წარდგენას პედაგოგიური საბჭოსთვის ზაფხულის არდადეგების დაწყებამდე არანაკლებ 10 კალენდარული დღით ადრე.

12. ადრეულ ეტაპზე ძალადობის პრევენციასა და ძალადობის განმეორების საფრთხეების იდენტიფიცირების მიზნით, სკოლა სასწავლო წლის განმავლობაში სულ მცირე ერთხელ მოსწავლეთა და მასწავლებელთა ანონიმურობის დაცვით ახორციელებს ძალადობის რისკების შეფასებას მოსწავლეებსა და მასწავლებლებში.

13. მოსწავლეებში ძალადობის რისკების შეფასება არის სკოლის მიერ ძალადობის პრევენციის მიზნით განსახორციელებელი ღონისძიებების დაგეგმვისა და განხორციელების საფუძველი.

თავი V. სკოლის ვიდეოთვალთვალის სისტემით აღჭურვის, ადმინისტრირების, პერსონალურ მონაცემთა შეგროვების, დამუშავების, შენახვისა და გამოყენების წესი

მუხლი 33. სკოლის ვიდეოთვალთვალის სისტემით აღჭურვის წესი

1. სკოლა უზრუნველყოფს შიდა და გარე პერიმეტრის კონტროლს ვიდეოსათვალთვალო კამერებით.
2. ცენტრალური და სათადარიგო შემოსასვლელების გასაკონტროლებლად დამონტაჟებულია ვიდეო კამერები, რომელიც შეესაბამება „ზარტული და სხვა მომგებიანი თამაშობების (გარდა წამახალისებელი გათამაშებისა) ადგილებზე და გარე პერიმეტრზე ვიდეომეთვალყურეობის სისტემებისა და მათი დამონტაჟება-ექსპლუატაციის წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრის 2007 წლის 29 აგვისტოს №1143 ბრძანებით განსაზღვრულ ვიდეომეთვალყურეობის სისტემებსა და მათი დამონტაჟება-ექსპლუატაციის წესებს და სტანდარტებს.
3. სკოლის შიდა პერიმეტრზე განთავსებული ვიდეოთვალთვალის სისტემა უზრუნველყოფს სკოლის ყველა დერეფნის, შესასვლელისა (ფოიე) და კიბის უჯრედის ვიდეოდაკვირვებისა და იქ მყოფი პირების ვიზუალურად დანახვისა და იდენტიფიკაციის შესაძლებლობას.
4. დაუშვებელია ვიდეოთვალთვალის განხორციელება ან/და აუდიო ჩაწერა სკოლის საპირფარეოში, გამოსაცვლელ ოთახებში, ექიმისა და ფსიქოლოგის კაბინეტებსა და თანამშრომელთათვის განკუთვნილ სამუშაო სივრცეებში, საკლასო ოთახებში.
5. სკოლის გარე პერიმეტრზე განთავსებული ვიდეოთვალთვალის სისტემა უზრუნველყოფს გარე პერიმეტრის სრულად ვიდეოდაკვირვებისა და იქ მყოფი პირების ვიზუალურად დანახვისა და იდენტიფიკაციის შესაძლებლობას.
6. სკოლა ზრუნავს სკოლის ვიდეოთვალთვალის სისტემის გამართულ ფუნქციონირებაზე და უზრუნველყოს ყველა იმ ხარვეზის გამოსწორება და პრობლემის გადაწყვეტა, რომელიც შეიძლება წარმოიშვას დაცვის მიერ ვიდეოთვალთვალის სისტემით სარგებლობისას.

მუხლი 34. მოსწავლეთა უსაფრთხოების მიზნით ვიდეო თვალთვალთვალის განხორციელების წესი

1. ვიდეოთვალთვალის განხორციელების მიზანი:
  - 1.1 განახორციელოს მუდმივი ზედამხედველობა და სასწავლო პროცესის ნორმალურ პირობებში წარმართვის პროცესის კონტროლი.
  - 1.2 მასწავლებლების/მოსწავლეთა მხრიდან მოსწავლეებზე ძალადობის ფაქტების დროულად და სრულყოფილად გამოვლენა და დაუყოვნებლივი, ეფექტური რეაგირება.
  - 1.3 მოსწავლეთა და სკოლის პერსონალის უსაფრთხოების დაცვა;

- 1.4 არასრულწლოვანთა მავნე ზეგავლენისაგან დაცვა.
- ვიდეოსათვალთვალო სისტემის ყოველდღიურ გამოყენებას და ადმინისტრირებას უზრუნველყოფენ IT მენეჯერი, უფლებამოსილი პირი და დაცვის თანამშრომლები.
  - ვიდეოჩანაწერი ინახება სკოლაში არსებულ მყარ დისკზე. აქედან გამომდინარე, გარე ვიდეოკამერების ჩანაწერის შენახვა ხდება არანაკლებ 30 დღის ვადით. ჩანაწერი არსებობს მყარ დისკზე იმ დრომდე, ვიდრე, არ მოხდება მასზე ახალი ინფორმაციის გადაწერა;
  - ვიდეოჩანაწერზე წვდომა გააჩნია სკოლის დირექტორს, IT მენეჯერს, უფლებამოსილ პირს და დაცვის თანამშრომლებს საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრულ ფარგლებში. აღნიშნული ინფორმაციის დამუშავება ხდება მხოლოდ სკოლაში უსაფრთხო გარემოს დაცვისა და სასწავლო პროცესის მონიტორინგის მიზნით და მკაცრად კონტროლდება მისი კონფიდენციალობა.
  - საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული წესის შესაბამისად, სკოლაში მიმდინარე ვიდეო მეთვალყურეობასთან დაკავშირებით, სპეციალური გამაფრთხილებელი ნიშნების მეშვეობით ინფორმირებულია ყველა სუბიექტი.

მუხლი 35. პერსონალურ მონაცემთა შეგროვების, დამუშავების, შენახვისა და გამოყენების წესი

- მშობლისა და მოსწავლის პერსონალური მონაცემები/ინფორმაცია, რომელიც სასწავლებლისათვის ცნობილი გახდა საგანმანათლებლო მომსახურების ხელშეკრულების გაფორმებისა და საგანმანათლებლო/სასწავლო პროცესში, სასწავლებლის მიერ მუშავდება და გამოიყენება საჭიროებისამებრ მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილ ფარგლებში.
- სასკოლო ან/და არასასკოლო აქტივობების მიმდინარეობის პროცესში განხორციელებული ფოტო, ვიდეო გადაღების გზით მოპოვებულ პერსონალურ ინფორმაციას სკოლა ამუშავებს, ინახავს ან/და იყენებს საჭიროებისამებრ საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესის შესაბამისად..

თავი VI. უფლებამოსილი პირი

მუხლი 36. უფლებამოსილი პირის განსაზღვრა და უფლება-მოვალეობა

- სკოლის დირექტორის მიერ განისაზღვრება უფლებამოსილი პირი, რომელიც სკოლის ტერიტორიაზე, სასკოლო დროს უზრუნველყოფს უსაფრთხოებისა და საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვას.
- უფლებამოსილი პირის უფლება-მოვალეობებია:
  - სკოლის და მისი მიმდებარე ტერიტორიის კონტროლი;
  - სკოლაში ან/და მის მიმდებარე ტერიტორიაზე მომხდარი და გამოვლენილი სამართალდარღვევების აღკვეთა და შესაბამისი სამართალდამცავი ორგანოების ინფორმირება;
  - სკოლის პედაგოგიური საბჭოს, დირექციისა და მასწავლებლის თხოვნით, სოციალური ქცევის პრობლემების მქონე მოსწავლეებთან ურთიერთობა, მათთან ინდივიდუალური გასაუბრება, მათ ქცევაზე დაკვირვება;

დ) მოსწავლეებისათვის სამოქალაქო თავდაცვასთან, საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოებასთან, ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევებთან და სისხლის სამართლის დანაშაულებთან და მათ შედეგებთან დაკავშირებულ საკითხებზე ინფორმაციის მიწოდება;

ე) მოსწავლეთა კანონიერი წარმომადგენლებისა და სკოლის შესაბამისი უფლებამოსილი პირის ინფორმირება სოციალური ქცევის პრობლემების მქონე მოსწავლეთა ქცევის შესახებ;

ვ) კატასტროფის (ხანძარი, წყალდიდობა, მიწისძვრა და სხვა) დროს მოსწავლეთა, სკოლაში მომუშავე და იქ მყოფი სხვა პირების დაცვისა და ევაკუაციისათვის ხელის შეწყობა, აგრეთვე კატასტროფისათვის მზადყოფნის მიზნით განსახორციელებელი ღონისძიებების დაგეგმვაში, მომზადებასა და განხორციელებაში მონაწილეობა;

ზ) ჯანსაღი ცხოვრების წესის პოპულარიზაციის, ძალადობის (მათ შორის, ბულინგის) საწინააღმდეგო საგანმანათლებლო კამპანიებისა და სხვა პრევენციული ღონისძიებების დაგეგმვასა და განხორციელებაში მონაწილეობა;

თ) დაპირისპირებულ მოსწავლეებს შორის მედიატორის როლის შესრულება, კონფლიქტური სიტუაციის გამოვლენა და კონფლიქტის მოგვარება;

ი) სოციალური ქცევის პრობლემების მქონე მოსწავლეების კანონიერ წარმომადგენლებთან შეხვედრებში მონაწილეობა;

კ) დამოუკიდებლად ან სკოლის დირექციასთან ერთად სკოლის ტერიტორიაზე წესრიგისა და დისციპლინის დაცვა;

ლ) სკოლაში გამოვლენილი დარღვევის შესახებ დარღვევის აღრიცხვის ფურცლის შედგენა. დარღვევის აღრიცხვის ფურცლის შედგენის მიზნით, საჭიროებისამებრ, ფაქტთან დაკავშირებული პირებისაგან (მათ შორის მოსწავლეებისაგან) დარღვევის/სავარაუდო დარღვევის ფაქტის შესახებ ინფორმაციის მოძიება. შედგენილი დარღვევის აღრიცხვის ფურცლის სკოლის დირექციისათვის წარდგენა;

მ) სკოლაში ვიდუოთვალთვალის სისტემის ადმინისტრირება;

ნ) მოსწავლის განცალკევება ამ წესით გათვალისწინებულ შემთხვევებში;

ო) საქართველოს კანონმდებლობით აკრძალული ნივთის, სავარაუდო დისციპლინური გადაცდომის/სამართალდარღვევის ჩადენის იარაღის აღმოჩენის, იმ საგნის აღმოჩენის, რომელსაც სავარაუდო დისციპლინური გადაცდომის/სამართალდარღვევის ჩადენის კვალი ატყვია, სავარაუდო დისციპლინური გადაცდომის/სამართალდარღვევის ჩადენით მოპოვებული ნივთისა და ფასეულობის, აგრეთვე იმ საგნისა და დოკუმენტის აღმოჩენის მიზნით, რომლებიც საჭიროა სავარაუდო დისციპლინური გადაცდომის/სამართალდარღვევის ჩადენის გარემოებათა გასარკვევად, უკონტაქტო ზედაპირული დათვალიერების განხორციელება მეტალოდეტექტორის გამოყენებით;

პ) ამ წესით გათვალისწინებული სხვა ღონისძიებების განხორციელება.

3. უფლებამოსილი პირი ამ მუხლის მეორე პუნქტით გათვალისწინებული უფლებების განხორციელებისას და მოვალეობების შესრულებისას თანამშრომლობს სკოლასთან. ამასთან, უფლებამოსილი პირი, მიწვევის საფუძველზე, ესწრება სკოლის სტრუქტურული ერთეულების სხდომებს და გამოთქვამს მოსაზრებებს მისი უფლებამოსილებისთვის მიკუთვნებულ საკითხებზე.

4. უფლებამოსილი პირი ვალდებულია სკოლის დირექტორის მიერ განსაზღვრულ შესაბამის უფლებამოსილ პირს მიაწოდოს ინფორმაცია ქალთა მიმართ ძალადობის ან/და ოჯახში ძალადობის შესაძლო ჩადენის ფაქტზე, თუ არსებობს ძალადობის განმეორების საშიშროება.

5. უფლებამოსილი პირის ვალდებულება, დაიცვას სკოლაში საზოგადოებრივი წესრიგისა და უსაფრთხოების დაცვისას მიღებული ინფორმაციის (მათ შორის პერსონალური მონაცემების) კონფიდენციალურობა და არ დაუშვას მისი გასაჯაროება და მესამე პირისათვის გამჟღავნება, გარდა საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული შემთხვევებისა;

თავი VII. წესის დარღვევა

მუხლი 37. წესის დარღვევა

1. ამ წესის დარღვევა იწვევს დისციპლინურ პასუხისმგებლობას სკოლის შინაგანაწესითა და საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

2. სკოლა ვალდებულია უზრუნველყოს შინაგანაწესში ამ წესის დარღვევისათვის შესაბამისი დისციპლინური ღონისძიებების განსაზღვრა, დარღვევის შედეგების სიმძიმის გათვალისწინებით.

თავი VIII. უსაფრთხოებისა და საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის წესისა და პირობების დამტკიცების წესი

მუხლი 38. უსაფრთხოებისა და საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის წესისა და პირობების დამტკიცებისა და მასში ცვლილებების შეტანის წესი

1. საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროსთან შეთანხმებით, უსაფრთხოებისა და საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის წესისა და პირობებს ამტკიცებს სკოლის დირექტორი.
2. წინამდებარე წესში განხორციელებულ ყველა ცვლილებას ამტკიცებს სკოლის დირექტორი საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროსთან შეთანხმებით.